

NR 03/108 MARZEC 2020

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

SILESIA

TRAM NEWS

ISSN 2299-2790

Nakład: 10 000 egz.

AKTUALNOŚCI

Modernizacja torowisk wkracza do rudzkiej Goduli

>>> str. 3

SPACERY PO REGIONIE

Biskupie miasto nad Czarną Przemszą

>>> str. 6-7

ROZMAITOŚCI

Brynów bliżej Centrum

>>> str. 8-9

Zabrzańska „trójka” wróciła na trasę

>>> str. 4-5

Fot. Mariusz Banduch

Jedźmy razem

Zwykle o tej porze roku, kiedy przyroda budzi się do życia i zza chmur śmieje się słońce, towarzyszy nam optymistyczny nastrój. Ale tegoroczna wiosna jest inna. Wieści o rozprzestrzenianiu się koronawirusa napawają nas lękiem i niepewnością - o zdrowie, o sytuację gospodarczą, o miejsca pracy, o naszą przyszłość. Wszyscy znaleźliśmy się w trudnej sytuacji, która wymaga od nas ograniczeń, dyscypliny, odpowiedzialności, współpracy i solidarności.

Do zaostrożonych wymogów sanitarno-epidemiologicznych musi się dostosować również transport publiczny. W tym numerze informujemy o rozwiązaniach i zmianach w rozkładzie jazdy wprowadzonych przez Zarząd Transportu Metropolitalnego. W felietonie „Widziane zza pulpitu” przypominamy także o najważniejszych zasadach bezpieczeństwa, które obecnie obowiązują pasażerów korzystających z komunikacji tramwajowej. Nie zmienia się harmonogram prac inwestycyjnych prowadzonych w ramach unijnego projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej, choć i tu istnieją obawy o terminowość realizacji robót. Na naszych łamach zamieszczamy comiesięczny raport z placu budowy. Z satysfakcją informujemy także o podpisaniu kolejnych dwóch umów z wykonawcami. Pierwsza dotyczy modernizacji infrastruktury tramwajowej w rudzkiej dzielnicy Godula, a druga przebudowy do dwutorowej linii tramwajowej wzdłuż ulicy Chorzowskiej w Świętochłowicach.

Ważnym elementem tego samego projektu inwestycyjnego, realizowanego przez Tramwaje Śląskie S.A., jest zakup pojazdów technicznych. Trzy nowe wozy już pracują w terenie – o szczegółach piszemy w tym wydaniu naszego miesięcznika.

Dla wielu Czytelników wyczekiwana lekturą jest cykl „Spacery po regionie”. Razem z przewodnikiem turystycznym możemy się wybrać w czytelnicką podróż do Siewierza. Nie zabrakło też miejsca na część rozrywkową: krzyżówkę i fotograficzną zagadkę pn. „Tramwajem przez świat”. Mimo obaw, które wkraśli się do naszego życia w ostatnich tygodniach, życzę wszystkim wiosennego optymizmu. Niech Święta Wielkiej Nocy, spędzone w rodzinnym gronie, będą dla nas czasem wytchnienia i spokoju.

Bolesław Knapik
Prezes Zarządu Spółki Tramwaje Śląskie S.A.

Najserdeczniejsze życzenia

zdrowych, radosnych i spokojnych Świąt Wielkiej Nocy,
wyciszenia i wytchnienia od codzienności,
a także dużo zdrowia, radości i mnóstwa wiosennego słońca,
dającego energię do realizacji codziennych wyzwań,

składa w imieniu własnym i Pracowników
Zarząd Spółki Tramwaje Śląskie S.A.

Zalecenia dotyczące korzystania z komunikacji miejskiej

W związku z podjętą przez rząd decyzją, od 25 marca do 11 kwietnia, w autobusach, tramwajach i trolejbusach może znajdować się jednocześnie tylu pasażerów, ile wynosi połowa dostępnych miejsc siedzących.

Zarząd Transportu Metropolitalnego zwraca się z apelem do pasażerów, aby maksymalnie ograniczyli swoje podróże komunikacją miejską. Jedynie w ten sposób będzie można zapewnić bezpieczne warunki dla tych wszystkich osób, które muszą dojechać do pracy.

ZTM zlecił operatorom zawieszenie przy każdym drzwiami pojazdów informacji, ile osób jednocześnie może w nich przebywać. Liczba pasażerów będzie na bieżąco weryfikowana przez pracowników, którym zostało zlecone to zadanie. Na podstawie zebranych przez nich informacji oferta transportowa będzie zwiększana na tych liniach, z których aktualnie najczęściej korzystają mieszkańcy.

W komunikacji tramwajowej nadal obowiązują będą w dni robocze rozkłady jazdy ważne w soboty,

a w weekendy - rozkłady jazdy ważne w niedziele. W komunikacji autobusowej nadal obowiązować będą w dni powszednie rozkłady jazdy ważne w dni robocze nieszkolne.

ZTM zwraca się z prośbą, aby przed podróżą pasażerowie sprawdzili aktualny rozkład jazdy na stronie internetowej ZTM. W wyniku wdrażania wielu korekt, niestety nie jest możliwe zamieszczanie aktualnych informacji na wszystkich przystankach. Na najważniejszych z nich znajdują się tablice SDIP, które pokazują, za ile minut przyjedzie oczekiwany autobus lub tramwaj. Aktualną informację o odjazdach można uzyskać również dzwoniąc na bezpłatną infolinię ZTM - tel. 800 16 30 30 lub korzystając z aplikacji mobilnych.

Źródło: www.metropoliaztm.pl

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior

Redaktor wydania: Andrzej Zowada

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Modernizacja torowisk wkracza do rudzkiej Goduli

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami władz Rudy Śląskiej i Zarządu spółki Tramwaje Śląskie S.A. niebawem rozpocznie się modernizacja kolejnego odcinka infrastruktury tramwajowej na terenie miasta. Tym razem prace realizowane będą w dzielnicy Godula. 16 marca 2020 roku w siedzibie tramwajowej Spółki podpisano umowę z generalnym wykonawcą.

Fot. Mariusz Banduch

Modernizacja torowiska linii nr 9 biegnącej od Bytomia do Chorzowa przez Rudę Śląską zarówno przez władze Rudy Śląskiej, jak i spółkę Tramwaje Śląskie S.A. uznana została za jedno z priorytetowych zadań inwestycyjnych, związanych z komunikacją tramwajową.

– To niezwykle ważna linia, łącząca kilka miast, będąca dla wielu pasażerów podstawowym środkiem komunikacji, dlatego bardzo zależy nam, żeby znacząco poprawić jej stan techniczny i zapewnić pasażerom jak najlepszy komfort podróży – mówi Bolesław Knapik, Prezes Zarządu spółki Tramwaje Śląskie S.A. Dlatego też w realizowanym przez Spółkę „Zintegrowanym Projekcie modernizacji i rozwoju infrastruktury

Godula w Rudzie Śląskiej to kolejny modernizowany odcinek torowiska linii tramwajowej nr 9

tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” znalazło się kilka odcinków torowiska linii nr 9. Pierwszym był fragment przebiegający przez rudzki Nowy Bytom. – Popularna „dziewiątka” to linia bardzo ważna w układzie komunikacyjnym miasta, problemem jest jednak jej stan. Modernizacja torowiska jest kluczowa dla zapewnienia pasażerom odpowiednich warunków podróży – mówi Grażyna Dziedzic, Prezydent Rudy Śląskiej. – Pracujemy nad tym razem z Tramwajami Śląskimi od kilku lat, czego efektem był dotychczas przeprowadzony w 2017 roku remont

odcinka przy ul. Niedurnego. Cieszę się, że zrealizowany zostanie kolejny etap i mam nadzieję, że modernizacji doczekają się także pozostałe rudzkie odcinki – dodaje.

Początek 2020 roku przyniósł rozstrzygnięcie przetargu i wyłonienie wykonawcy dla kolejnego odcinka linii nr 9. W wyniku postępowania przetargowego na realizację zadania pn. „Przebudowa infrastruktury tramwajowej wzdłuż ul. Karola Goduli w Rudzie Śląskiej” generalnym wykonawcą wybrana została krakowska firma TOR-KRAK – ta sama, która przebudowała torowisko w Nowym Bytomiu. – W imieniu Wykonawcy chcę zadeklarować, że będziemy się starać wykonać zadanie z pełnym zaangażowaniem sił i środków, przy możliwie jak najmniejszych utrudnieniach dla uczestników ruchu drogowego oraz życia okolicznych mieszkańców – mówi Prezes Wiesław Niedziela.

Na czas realizacji zadania konieczne będzie wprowadzenie zmian w organizacji ruchu zarówno tramwajowego, jak i samochodowego. Ze względu na to, iż modernizowany będzie odcinek jednotorowy, linia nr 9 nie będzie kursować przez Godulę. W jej miejsce uruchomiona zostanie komunikacja zastępcza, ale szczegółowe informacje spółka Tramwaje Śląskie S.A. przekaze w terminie późniejszym. – W pierwszej kolejności musimy uzyskać od wykonawcy szczegółowy harmonogram robót, zatwierdzony projekt czasowej organizacji ruchu i dokonać przekazania placu budowy, a to zwykle trwa kilka tygodni – podkreśla Prezes Bolesław Knapik. Zmiany na pewno dotkną także kierowców, gdyż prowadząc prace wykonawca będzie musiał zająć część drogi. Stosowne informacje będą się ukazywać na stronach internetowych spółki Tramwaje Śląskie S.A. i Urzędu Miasta w Rudzie Śląskiej.

W poniedziałek 16 marca br. w siedzibie spółki Tramwaje Śląskie S.A. członkowie jej Zarządu – Prezes Bolesław Knapik (w środku) i Dyrektor Finansowy Henryk Kolender (z lewej) – oraz Prezes Zarządu firmy TOR-KRAK Sp. z o.o. Wiesław Niedziela (z prawej) podpisali wartą niemal 21 mln zł netto umowę, zgodnie z którą wykonawca zmodernizuje ok. 2900 metrów toru pojedynczego (mtp). Czas na realizację tego zadania to 12 miesięcy od dnia podpisania umowy.

Zabrzańska „trójka” wróciła na trasę

Prace modernizacyjne torowiska tramwajowego w centrum Zabrze zmiernają ku końcowi. Pierwszym symptomem zbliżającego się końca prac jest przywrócenie ruchu tramwajów linii nr 3 do Mikulczyc, co nastąpiło 16 marca.

Od 1 kwietnia 2019 r. tramwaje linii nr 3 kursowały na zmienionej trasie między pętlą w Makoszowach, a zajezdnią w Gliwicach. Taka zmiana wprowadzona została na czas prowadzonej modernizacji układu torowego w rejonie ul. Wolności, Powstańców Śląskich, Religii i pl. Teatralnego. – Od pewnego czasu Wykonawca zapewniał, że w połowie marca zaawansowanie prac będzie na tyle duże, że będzie możliwe przywrócenie ruchu „trójki” do Mikulczyc i tego terminu dotrzymał. Od poniedziałku 16 marca linia nr 3 kursuje w swojej stałej relacji: Makoszowy pętla – Mikulczyce pętla, jednak nie jest to jednoznaczne z zakończeniem prac w tym rejonie. – Wykonawca ma jeszcze sporo zadań do wykonania, żebyśmy mogli mówić o końcu modernizacji. Wszystko wskazuje na to, że dopiero w połowie maja będziemy mogli przywrócić na pełną trasę linię nr 5 – mówi Andrzej Zowada, rzecznik spółki Tramwaje Śląskie S.A.

Jedne prace dobiegają końca, inne będą się wkrótce zaczynać. Wzdłuż ul. Chorzowskiej w Świętochłowicach, w miejsce wyeksploatowanego odcinka jednotorowego, powstanie niebawem nowa dwutorowa linia tramwajowa. To kontynuacja toczących się prac wzdłuż ul. 3 Maja w Chorzowie. W środę 18 marca spółka Tramwaje Śląskie S.A. podpisała stosowną umowę z konsorcjum firm wykonawczych. Do przetargu na wyłonienie wykonawcy prac dla zadania pn. „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Świętochłowicach w ciągu ul. Chorzowskiej do ul. Karola Goduli w Rudzie Śląskiej” przystąpiło aż 10 oferentów. Spośród złożonych ofert najkorzystniejszą przedstawiło konsorcjum trzech małopolskich firm: SPEC BRUK z Libiąża, SPAW-TOR z Krakowa i PROGREG Budownictwo z Krakowa. Wykonawca będzie miał 16 miesięcy od dnia podpisania umowy na realizację zadania.

– Jednym z podstawowych założeń dla tego zadania jest wybudowanie linii dwutorowej w miejsce funkcjonującej dotąd linii jednotorowej z mijankami. To podstawowe założenie naszych inwestycji, by wszędzie, gdzie jest taka możliwość zastępować torowiska pojedyncze podwójnymi, dzięki czemu znacząco rośnie przepustowość danej linii, dając szansę na zwiększenie częstotliwości kursowania tramwajów – mówi Bolesław Knapik, Prezes Zarządu spółki Tramwaje Śląskie S.A. W tym wypadku mowa jest nie tylko o odcinku w Świętochłowicach, lecz o całym ciągu linii nr 11 również po stronie Chorzowa.

Zabrze, Plac Teatralny

Tu prace przy gruntownej modernizacji ul. 3 Maja trwają od listopada 2019 r. i powinny się zakończyć w podobnym czasie, jak prace w Świętochłowicach. – Cieszymy się, że postępowanie przetargowe udało się szybko zakończyć i już wkrótce wzdłuż ulicy Chorzowskiej pojawią się robotnicy. Kolejną dobrą wiadomością jest fakt, że całość

Świętochłowice, ul. Chorzowska

prac zostanie wykonana równolegle z pracami wzdłuż ulicy 3 Maja w Chorzowie, dzięki czemu mieszkańcy Świętochłowic nie odczują dodatkowych utrudnień, na i tak już wyłączonej linii tramwajowej nr 11 – mówi Sławomir Pośpiech, Pierwszy Zastępca Prezydenta Świętochłowic.

Zgodnie z zapisami umowy przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną obejmie 2,5-kilometrowy odcinek od ul. Karola Goduli w Rudzie Śląskiej do skrzyżowania ul. Chorzowskiej z ul. Bytomską w Świętochłowicach. To w sumie ok. 5300 metrów toru pojedynczego (mtp), a wartość prac wynosi ok. 29,7 mln zł netto. Roboty powinny się rozpocząć w kwietniu.

Niestety w związku z wybuchem epidemii koronawirusa istnieje poważne zagrożenie dla terminowej realizacji wielu realizowanych obecnie zadań inwestycyjnych, choć Wykonawcy zapewniają, że dołożą wszelkich starań, by ewentualne opóźnienia minimalizować.

Zdjęcia: Mariusz Banduch

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

w Będzinie:

- Na odcinku torowiska wzdłuż ul. Małobądzkiej między rondem czeladzkim a ul. Krasińskiego realizowane są prace na drugim torze – wykonano drenaż, trwa układanie warstw podbudowy z kruszywa. Kontynuowane są prace przy budowie fundamentów pod słupy trakcyjne.
- Na odcinku od pętli Będzińska do cmentarza komunalnego rozebrano stare torowisko na jednym torze. Rozpoczęto układanie drenażu oraz kabli zasilania trakeji.

w Chorzowie:

- Na ul. 3 Maja Wykonawca kontynuuje prace ziemne, prace związane z przebudową układu odwodnienia i kanalizacji w obrębie torowiska oraz budową kanalizacji kablowej.
- W przetargach na wyłonienie wykonawców prac: dla zadania w ul. Hajduckiej komisja przetargowa zakończyła prace i ogłosiła wybór najkorzystniejszej oferty; dla zadania w ul. Powstańców jeden z oferentów złożył odwołanie do Krajowej Izby Odwoławczej.

w Dąbrowie Górniczej:

- Na odcinku od ul. Storczyków do wiaduktu drogi S1 i w rejonie pętli Gołonóg na poszczególnych fragmentach realizowane są prace: ziemne, układanie warstw konstrukcyjnych, układanie podbudowy, brukowanie peronów, montaż masztów sygnalizacji świetlnej i uzbrajanie posadowionych słupów trakcyjnych.

w Rudzie Śląskiej:

- Podpisana została umowa z firmą TOR-KRAK na modernizację torowiska wzdłuż ul. Goduli.

Ruda Śląska, ul. Karola Goduli

Chorzów, ul. 3 Maja

w Sosnowcu:

- W rejonie pętli Będzińska układane są warstwy stabilizacji i wykonywany jest drenaż; trwa również gięcie szyn oraz uzbrajanie podkładów.
- W przetargu na wyłonienie wykonawcy dla budowy nowego odcinka linii tramwajowej w Zagórz trwała kontrola Urzędu Zamówień Publicznych. Podpisanie umowy planowane jest po zakończeniu kontroli.

w Świętochłowicach:

- Podpisana została umowa z konsorcjum firm SPEC BRUK, SPAW-TOR i PROGREG na przebudowę torowiska wzdłuż ul. Chorzowskiej.

w Zabrze:

- Przywrócony został ruch tramwajów linii nr 3 na pełnej trasie. Wykonawca odtworzył jezdnię ul. Powstańców Śląskich, zakończył przebudowę zatoki autobusowej na pl. Teatralnym, przywrócił ruch tramwajów po dwóch torach ul. Wolności, gdzie zabudował także smarownice; zdemontowana została stara studnia kablowa w rejonie skrzyżowania Bytomska/Stalmacha; trwają prace przy montażu opraw oświetleniowych na nowych słupach oraz kontynuowane są roboty w podstacji przy ul. Miarki i przy przebudowie instalacji teletechnicznych w rejonie skrzyżowania Wolności/Powstańców.
- W przetargu na wyłonienie wykonawcy dla zadania wzdłuż ul. Bytomskiej w Biskupicach trwają prace komisji przetargowej.

Sosnowiec, ul. Będzińska

Dąbrowa Górnicza, ul. Kasprzaka

Zdjęcia: Mariusz Banduch

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane są z Projektem pn.: „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie UE 2014-2020.

W ramach cyklu artykułów, który zatytułowaliśmy „Spacery po regionie”, zachęcamy do wspólnych wędrówek ścieżkami Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Są to wyprawy niezwykle - odwiedzimy interesujące miejsca i obiekty, które znajdują się blisko nas, po sąsiedzku albo nawet w naszym mieście, a dla wielu wciąż pozostają nieznane.

Biskupie miasto nad Czarną Przemszą

Siewierz to jeden z najstarszych średniowiecznych grodów. Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z dokumentu legata papieskiego Idziego z 1125 roku. Inne źródła podają, że już od XII wieku odbywały się w osadzie słynne siewierskie targi.

Gród siewierski położony był wokół kościoła św. Jana Chrzciciela, w miejscu gdzie dzisiaj znajduje się cmentarz. Już w 1276 roku Siewierz otrzymał prawa miejskie (utracił je w 1870 roku, a status miasta ponownie uzyskał dopiero w 1962 roku). 30 grudnia 1443 roku biskup Zbigniew Oleśnicki odkupił miasto nad Czarną Przemszą od księcia cieszyńskiego Wacława I i ustanowił w nim stolicę Księstwa Siewierskiego. Po raz pierwszy nazwa „Księstwo Siewierskie” pojawiła się w 1341 roku. Przetrwało ono do 1790 roku, kiedy Sejm Czteroletni włączył je do Korony. W 1795 roku Księstwo Siewierskie weszło w skład państwa pruskiego, od 1807 roku znajdowało się w granicach Księstwa Warszawskiego, a od 1815 roku - w granicach Królestwa Kongresowego.

Biskupi krakowscy zasłynęli z twardych rządów. Mieli w swych rękach władzę ustawodawczą, sądowniczą i wojskową, ponadto obsadzali urzędy ziemskie i nadawali przywileje stanowe. Książę miał również prawo nadawania szlachectwa. Księstwo dysponowało własną monetą, którą bito w miejscowej mennicy. Ze swej surowości znana była ówczesna władza sądownicza. Do naszych czasów pozostało po niej powiedzenie: „Bij, kradnij, zabijaj, ale Siewierz omijaj”.

Podstawą gospodarki Siewierza zawsze było rolnictwo, ale w XII wieku działała tu kopalnia srebra i ołowiu. Od XV do XVIII wieku pojawiły się kuźnie, bazujące na rodzimych zasobach rudy żelaza. Tam-

Zamek biskupów krakowskich w Siewierzu

tejsze wyroby znane były jako „siewierska świeżarka”. Jednakże motorem napędowym dla rozwoju miasta były targi, których tradycja przetrwała do dnia dzisiejszego.

Zwiedzanie Siewierza najlepiej zacząć od rynku, który zachował układ przestrzenny z XIV wieku. Plac centralny, zwany Wielkim Rynkiem, to nieforemny czworokąt, od którego z naroży wybiegają uliczki: Krakowska, Bytomska i Józefa Piłsudskiego. W centralnej części rynku w latach 1523-1869 stał murowany dwupiętrowy ratusz, którego resztki możemy dzisiaj zobaczyć. Warto nadmienić, że do pierwszej połowy XIX wieku zabudowa rynku była drewniana, za wyjątkiem trzech kamienic wzniesionych w XVII i XVIII wieku - przy numerze 2, 22 oraz 27.

Na siewierskim rynku znajduje się odsłonięta w 2019 roku ławeczka, poświęcona Zdzisławowi Pyzikowi (1917-2000) - poecie, publicyście, autorowi tekstu do znanej pieśni „Od Siewierza jechał

wóz” oraz Stanisławowi Hadynie (1919-1999) - dyrygentowi, kompozytorowi, pisarzowi, założycielowi i wieloletniemu kierownikowi artystycznemu Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Obok ławeczki usytuowana jest fontanna, z dwiema tańczącymi dziewczynami z brązu, nazywanymi malowanymi pannami siewierskimi.

Z rynku ulicą Kościuszki dochodzimy do ul. Wolności, gdzie znajduje się kościół parafialny pw. św. Macieja Apostoła. Świątynia powstała w XIII wieku, wraz z lokacją nowego miasta, jednakże pierwsze wzmianki o niej pochodzą dopiero z XV wieku. Był to kościół filialny, nad którym patronat od 1424 roku sprawował klasztor sióstr Norbertanek z Czarnowąsów. Prezbiterium było wtedy murowane, a nawa drewniana. W latach 1647-1657, za sprawą bpa Piotra Gembickiego, kościół przebudowano, ale obecny wygląd świątyni zawdzięcza przebudowie dokonanej w latach 1782-1784, za rządów bpa Kajetana Ignacego Sołtyka (1715-1788). Nad wejściem do kościoła widnieje piękny herb księcia siewierskiego Sołtyka, taki sam znajduje się wewnątrz świątyni.

Po przebudowie kościół otrzymał barokowo-klasycystyczny wygląd. Nad fasadą wznosi się wieża z kruchtą wejściową, zwieńczona barokowym hełmem z latarnią. Wnętrze kościoła jest jednonawowe, z wyższym zamkniętym trójbocznie prezbiterium i dwiema kaplicami bocznymi w transepcie: Matki Bożej Szkaplerznej (strona lewa) i Chrystusa Ukrzyżowanego (strona prawa). Przy prezbiterium umieszczona jest ambona, a po przeciwnej stronie - chrzcielnica, z przyścienną nastawą z XVIII wieku, wykonaną w stylu rokokowo-klasycystycznym,

Brama wjazdowa do siewierskiego zamku

ze sceną chrztu Jezusa w Jordanie. W prezbiterium znajduje się ołtarz główny, z wolnostojącą mensą ołtarzową, z obrazem patrona św. Macieja Apostoła oraz rzezbami po bokach: Augustyna, Piotra, Pawła i Ambrożego. W nawie stoją ołtarze Świętej Rodziny i Jezusa Miłosiernego.

Kościół otoczony został murem, do którego prowadziły trzy bramy i jedna furta. Na szczególną uwagę zasługuje „Brama biskupia”, wzniesiona w 1755 roku za czasów bpa Andrzeja Załuskiego (1695-1758).

Wokół kościoła znajdował się niegdyś cmentarz, na którym od XV do końca XVIII wieku grzebano zmarłych. Szlachtę i duchowieństwo chowano w krypcie znajdującej się pod kościołem. Na placu przykościelnym zachowały się barokowe figury św. Floriana i św. Jana Nepomucena z 1757 roku. Figury te do 1940 roku stały na siewierskim rynku.

Wychodząc z kościoła, kierujemy się do ulicy Tadeusza Kościuszki, gdzie znajduje się pomnik poświęcony Józefowi Piłsudskiemu i jego żołnierzom. Stąd niedaleko już do najcenniejszego zabytku Siewierza – ruin zamku biskupów krakowskich. Wznoszą się one w dawnej bagnistej dolinie rzeki Czarna Przemsza, stanowiącej naturalny czynnik obronny dla wzniesionej budowli. Historia siewierskiego zamku sięga drugiej połowy XIII wieku. Najpierw wzniesiono w tym miejscu drewniano-ziemną siedzibę kasztelana, otoczoną fosą i zabezpieczoną dodatkowo drewnianymi palami. Na miejscu tej budowli, w początkach XIV wieku, za panowania książąt bytomskich, wzniesiono gotycki, murowany zamek. Pierwotnie brama wjazdowa do zamku znajdowała się po przeciwnej stronie do obecnej. W latach 1471-1488 bp Jan Rzeszowski nakazał przeniesienie bramy wjazdowej na stronę północną, a w miejscu starej zbudowano budynek. Wiek XVI to renesansowy okres rozbudowy i wystroju zamku. Wówczas od strony bramy wzniesiono wieżę i nowy budynek w północno-wschodniej części. Kolejne przebudowy doprowadziły do nadania kompleksowi zamkowemu wyglądu renesansowej rezydencji mieszkalnej, z dziedzińcem wewnętrznym, otoczonym drewnianymi gankami. W 1575 roku zamek został umocniony dodatkowym murem zewnętrznym i przystosowany do używania broni

palnej. Brama została wzmocniona barbakanem, a mury otaczała fosa wypełniona wodą.

Kolejna przebudowa z lat 1681-1699 nadała zamkowi barokowego charakteru. Przebudowano wówczas skrzydło wschodnie, gdzie utworzono kaplicę zamkową, a od strony północnej wzniesiono arkadową loggię i kuchnię.

Po likwidacji księstwa siewierskiego w 1790 roku zamek został opuszczony przez biskupów krakowskich i od tej pory popadał w ruinę. Obecnie prowadzone są intensywne prace zabezpieczające i rekonstrukcyjne. W latach 2007-2010 zrekonstruowano most zwodzony, wykonano metalowe schody w wieży, gdzie obecnie znajduje się punkt widokowy, a także wybrukowano dziedziniec.

Z zamku warto jeszcze wybrać się w kierunku ulicy Krakowskiej i zatrzymać się przy zabytkowym kościółku pw. św. Barbary i św. Walentego. Obiekt, pełniący funkcję kościoła szpitalnego, wzniesiono w 1618 roku, na miejscu drewnianej świątyni. Wewnątrz podziwiać można barokowe wyposażenie – z ołtarzem głównym z lat 1620-1640 oraz z obrazami św. Barbary i św. Walentego z 1639 roku. Są tu także: dwa barokowe ołtarze boczne Matki Bożej Anielskiej oraz św. Antoniego, drewniana ambona z XVII wieku i drewniany chór muzyczny.

Z ulicy Krakowskiej blisko jest do cmentarza parafialnego, gdzie znajduje się jeden z najstarszych zabytków sakralnych naszego województwa – romański kościół pw. św. Jana Chrzciciela. Świątynia wzniesiona została w XII wieku z fundacji Piotra Własta Dunina (wspominał o tym pod datą 1144 kronikarz Jan Długosz w swych Rocznikach). Była to budowla obronna, o grubych murach z kamienia ciosanego oraz wysoko osadzonych, sześciu wąskich otworach. Kościół ma jednonawowe wnętrze i półkolistą apsydę, wybudowany został na rzucie prostokąta o wymiarach 9 m x 5,9 m. Do wnętrza prowadzą drzwi usytuowane od strony zachodniej. W czasie prac konserwatorskich przeprowadzanych w latach 50. XX wieku odkryto zabytkowe freski. Niestety, część z nich uległa zniszczeniu, a pozostałe są mało czytelne i niewidoczne.

Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny

Fontanna i malowane siewierskie panny

Ławeczka poświęcona Zdzisławowi Pyzikowi oraz Stanisławowi Hadynie

W centralnej części rynku zachowały się resztki starego ratusza

Pozostałości zamkowego dziedzińca

Romański kościół św. Jana Chrzciciela

Brynów bliżej Centrum

Rozpoczął się kolejny etap budowy węzła przesiadkowego w Brynowie. 23 marca ruszyły roboty drogowe wzdłuż ulicy Rzepakowej, które potrwają do połowy maja.

Centrum Przesiadkowe Brynów powstaje w rejonie istniejącej dziś pętli tramwajowej. Koszt inwestycji to 80 mln zł, a wykonawcą jest firma WARBU S.A. w partnerstwie z Przedsiębiorstwem STOR Sp. z o.o. Projekt przewiduje realizację infrastruktury dla potrzeb uzyskania funkcji przesiadkowych z autobusów na tramwaj oraz komunikacji indywidualnej na tramwaj w systemie Park&Ride oraz Bike&Ride w zakresie dojazdów do centrum Katowic z południowej części miasta i subregionu. Zakończenie inwestycji Centrum Przesiadkowego Brynów zaplanowane jest na trzeci kwartał 2020 roku.

- W ramach budowy Centrum Przesiadkowego Brynów przebudowywany jest również układ drogowy w tym rejonie, tak aby nadać priorytet komunikacji miejskiej, a także połączyć budowany parking z peronami autobusowymi i tramwajowymi, jak najszybszą trasą - mówi Ewa Lipka, rzeczniczka prasowa Urzędu Miasta w Katowicach. Pierwszy etap prac przy ul. Rzepakowej będzie realizowany do 18 kwietnia. W tym czasie nastąpi zajęcie po jednym prawym pasie ruchu jezdni w kierunku Ochojca i Ligoty, a także jezdni w kierunku ul. Kolejowej. - Przesuniemy kolidujące z obszarem prac przystanki autobusowe w rejon

skrzyżowania ul. Rzepakowej z ul. Żytnią i ul. Warywnej. Prace w rejonie przejść dla pieszych będą prowadzone w taki sposób, aby zapewnić bezpieczne przejście pieszym na drugą stronę ulicy. Sygnalizacja świetlna przełączona zostanie w tryb ostrzegawczy - zapowiadał zmiany Artur Stelmach, kierownik budowy z firmy WARBU S.A. W drugim etapie robót, od 20 kwietnia do 16 maja, nastąpi zajęcie po jednym lewym pasie ruchu jezdni w kierunku Ochojca i Ligoty, a także jezdni w kierunku ul. Kolejowej. Po zakończeniu prac zajęty odcinek pasa drogowego zostanie zwolniony, a następnie realizowany będzie kolejny etap robót.

Budowa centrum przesiadkowego w Brynowie to jeden z elementów „Katowickiego Systemu Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych”. W Katowicach uruchomiono już pierwsze centrum przesiadkowe w Ligocie, a kolejne dwa realizowane są w Zawodziu oraz przy ul. Sądowej. Zrealizowanie zaplanowanych działań, w perspektywie najbliższych kilku lat, przyniesie odczuwalną poprawę jakości życia poprzez możliwość bezpiecznego i sprawnego przemieszczania się po mieście z wykorzystaniem różnych rodzajów transportu, wzajemnie zintegrowanych i tworzących jednolity, zrównoważony system – podkreśla Marcin Krupa, prezydent Katowic. - W Katowicach kładziemy nacisk na tzw. transport zrównoważony, którego zasadą jest dbanie o interesy wszystkich uczestników ruchu - pieszych, rowerzystów, osób korzystających z komunikacji publicznej i kierowców – dodaje prezydent.

Źródło: www.katowice.eu

ZAKRES INWESTYCJI

- trzykondygnacyjny parking o pojemności 497 miejsc wraz z systemem informacji o zajętości parkingu,
- parking naziemny o pojemności 50 miejsc postojowych dla funkcji Park & Ride,
- przystanki, w tym zadaszone perony oraz miejsca oczekiwania i wymiany podróży typu „drzwi-drzwi”,
- poczekalnia wyposażona w punkty obsługi pasażerskiej: toaletę, punkt zakupu biletów, pełną infrastrukturę dla systemu ŚKUP, małą gastronomię i punkt zakupu prasy oraz tablice dynamicznej informacji pasażerskiej,
- parking dla rowerów o funkcji Bike&Ride wraz z miejscami postojowymi,
- miejsca postojowe TAXI,
- miejsca postojowe Kiss&Ride.

Zdjęcia: Mariusz Banduch

Spółka Tramwaje Śląskie S.A., ceniony i pewny pracodawca, poszukuje pracowników różnych specjalności. Aktualnie trwa rekrutacja na 3 stanowiska pracy w Chorzowie. Sprawdź – może szukamy właśnie Ciebie!

Specjalista ds. hydrauliki, ślusarz taboru szynowego i tokarz w Chorzowie – to stanowiska, na które spółka Tramwaje Śląskie S.A. poszukuje aktualnie pracowników.

Szczegóły znaleźć można w zakładce OGŁOSZENIA I OFERTY PRACY na stronie www.tramwajeslaskie.eu

Drodzy Pasażerowie! Zwykle spotykamy się na trasie, gdy za pulpitem tramwaju staram się dowieźć Państwa bezpiecznie i punktualnie do celu podróży. W tramwaju widzieliśmy się nieraz – i mogły się między nami pojawić pewne nieporozumienia. Dlaczego tak było – i co zrobić, aby ich uniknąć? Jak bezpiecznie i wygodnie odbyć podróż tramwajem...? Aby choć w części odpowiedzieć na te pytania udzielono mi fragmentu łamów „Silesia Tram News”. Zatem – uwaga, odjazd!

**widziane
z pulpitu**

W szczególnych warunkach

Tym razem nasza wspólna podróż odbędzie się tak, jak mówi tytuł – w szczególnych warunkach. Nie sposób bowiem nie zauważyć, że praktycznie wszystkie dziedziny naszego życia zdominował koronawirus SARS-Cov-2, zmuszając nas do radykalnej zmiany wielu swoich przyzwyczajeń. Sprawa jest poważna, więc tym razem będzie bez przymrużenia oka: kompendium wiedzy o tym, jak podróżować tramwajami w okresie zagrożenia epidemiologicznego.

Już na etapie planowania podróży pamiętajmy, że sprzedaż biletów przez motorniczych została tymczasowo zawieszona – więc jeśli nie mamy biletu okresowego, w bilet trzeba zaopatrzyć się przed przybyciem na przystanek. Szczególnie pragnę zwrócić uwagę na możliwość zakupu biletu w formie elektronicznej przez aplikacje mobilne – wygodną, dostępną w każdej porze doby i eliminującą kontakt innych osób z papierowym biletem. Planując podróż weźmy też pod uwagę znaczące ograniczenia rozkładowe – zawieszenie kursowania części linii i wprowadzenie sobotnich rozkładów jazdy w tygodniu i niedzielnych w weekend.

Udając się na przystanek tramwajowy pamiętajmy o zachowaniu bezpiecznych odległości – najbardziej optymalna to co najmniej 1,5 metra od pozostałych oczekujących na przystanku podróżnych. Jeżeli z jakiegoś powodu musimy kichnąć albo odkaslnąć – obowiązkowo zasłaniajmy przy tym nos i usta, i pamiętajmy o wytarciu ich chusteczką higieniczną. Może to brzmieć kuriozalnie, ale poza podstawowymi zasadami higieny dbamy w ten sposób o spokój pozostałych osób, oczekujących na przystanku na swój tramwaj. Kiedy już nadjedzie – tym bardziej unikajmy „sztucznego tłoku” w pobliżu drzwi.

W wagonach tramwajowych przy pierwszych drzwiach (a w dwukierunkowych – jak „Skarbki” czy „Helmuty” – także ostatnich) znajduje się wygrodzona strefa bezpieczeństwa, obejmująca pierwsze rzędy siedzeń i okolice kabiny motorniczego. My, motorniczowie, ze względu na dużą liczbę podróżnych obsługiwanych podczas całej służby jesteśmy szczególnie narażeni na możliwość kontaktu z nosicielem koronawirusa, więc apelujemy o zachowanie się zgodnie z instrukcją i nie wchodzenie w wydzieloną strefę. Proszę

Zdjęcia: Mariusz Banduch

też pamiętać, że jeżeli wygrodzenie strefy zostanie uszkodzone – będzie to przyczyną wyłączenia wagonu z ruchu i skierowania go do zajezdni, a tym samym – niezrealizowania części kursu.

Na przystankach zobligowani jesteśmy do otwierania Państwu wszystkich drzwi w wagonach. W „Helmutach” niestety nie ma możliwości otwarcia wszystkich drzwi przez motorniczego, więc wciąż muszą Państwo otwierać je samodzielnie. Jeżeli jednak widzą Państwo, że ktoś z współpasażerów już nacisnął przycisk otwierania drzwi – proszę nie naciskać go ponownie; ten jeden raz wystarczy – drzwi na pewno się otworzą. Nie trzeba też sygnalizować konieczności zatrzymania wagonu na przystanku „na żądanie” – wszystkie tego typu przystanki obsługujemy na zasadzie przystanków stałych.

Nie tylko w tramwaju i na przystanku – proszę pamiętać o zachowaniu w miarę możliwości jak największej odległości od innych osób, zaopatrzenie się w jednorazowe chusteczki i żele antybakteryjne, a mając taką możliwość – jak najczęstsze mycie rąk; niezależnie od tego – ograniczmy swoją aktywność poza miejscem zamieszkania do niezbędnego minimum. Mam nadzieję, że dzięki temu wspólnie przeżyjemy zagrożenie ze strony koronawirusa i niebawem będziemy mogli powrócić do normalnego funkcjonowania – czego nam wszystkim życzę. Do zobaczenia na trasie!

Motorniczy

Nowe pojazdy techniczne już pracują

Modernizacja i budowa torowisk oraz zakup nowych tramwajów to nie jedyne zadania realizowanego przez spółkę Tramwaje Śląskie S.A. projektu inwestycyjnego. Kolejnym elementem, niezwykle ważnym, jest zakup nowych pojazdów technicznych. Trzy nowe wozy już pracują w terenie.

Flota pojazdów technicznych spółki Tramwaje Śląskie S.A. jest już mocno zaawansowana wiekowo, nieekonomiczna i w dużym stopniu wyeksploatowana. – A pojazdy te służą codziennie, pracując przy bieżącym utrzymaniu torowisk i sieci trakcyjnej, naprawach awaryjnych, naprawach planowych, a także usuwaniu skutków zdarzeń z udziałem tramwajów – mówi Andrzej Zowada, rzecznik spółki Tramwaje Śląskie S.A. Dlatego tak ważne jest, by pojazdy te były w pełni sprawne i zapewniały możliwość realizacji zadań. – Wcześniej inne elementy były priorytetami, jednak w bieżącym projekcie wygospodarowaliśmy środki na zakup nowych pojazdów i plany te w części już zrealizowaliśmy – dodaje Zowada.

Trzy pierwsze pojazdy specjalistyczne trafiły już do Spółki. Jeden wóz to pojazd do prac torowych. Jest on przeznaczony do usuwania skutków awarii i utrzymania płynności ruchu tramwajów poprzez wykonywanie niezbędnych przeglądów, prac naprawczych i konserwacyjnych. Wykorzystywany również będzie do transportu materiałów, specjalistycznych urządzeń a także przewozu brygady technicznej. Jest to pojazd

Zdjęcie: Tramwaje Śląskie S.A.

dwudrogowy, czyli wyposażony w układ jezdny umożliwiający autonomiczną jazdę również po szynach, posiada także urządzenie dźwigowe (tzw. żuraw) oraz kontener warsztatowy. Pojazd zbudowany na bazie samochodu marki Renault dostarczyła, wyłoniona w przetargu, firma „RAF-CO” KUC Sp. j. za kwotę 737 000 zł netto. Pojazd torowy dostarczony został do spółki Tramwaje Śląskie S.A. w styczniu.

W lutym do Chorzowa trafiły dwa kolejne pojazdy – tym razem sieciowe. Zamówienie to zrealizowała – wybrana w postępowaniu przetargowym – firma Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych Sp. z o.o. Wartość tego zamówienia wyniosła 2 390 000 zł netto, a objęło ono dostawę dwóch pojazdów do prac przy sieci trakcyjnej, powstałych na bazie samochodów marki M.A.N. Są to również pojazdy dwudrogowe czyli wyposażone w układ autonomicznej jazdy po szynach, oprócz tego na pojazdach zamontowano wypornicę do naprężania sieci trakcyjnej, pomost roboczy podnoszony do wysokości 6 metrów umożliwiający jednocześnie pracę 3 osób, urządzenie pomiarowe (panto-

graf) do kontroli i ustawienia zygzakowania sieci trakcyjnej oraz kabinę mogącą pomieścić kierowcę i 5-osobową brygadę monterów.

Wszystkie dostarczone pojazdy napędzane są silnikami wysokopreżnymi, spełniającymi normę emisji spalin EURO 6. Bezpośrednio po zakończeniu procedury odbiorowej wszystkie pojazdy zostały przekazane do eksploatacji przez pracowników Zakładu Torów i Sieci. – To nie koniec zakupów pojazdów specjalistycznych. W etapie III naszego projektu inwestycyjnego założyliśmy zakup kolejnych pojazdów: trzech wozów pogotowia torowego, jednego pojazdu ratowniczego oraz szlifierki torowej – wylicza Andrzej Zowada. Wszystkie te inwestycje są elementami „Zintegrowanego Projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko – Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie UE 2014-2020.

red

Tramwajem przez świat

W poprzednim wydaniu miesięcznika zamieściliśmy zdjęcie tramwaju w Oslo.

Zachęcamy do dalszego udziału w naszej zabawie i do rozwiązania kolejnej fotograficznej zagadki. Wśród tych, którzy wykazą się spostrzegawczością i wiedzą, rozlosowane zostaną nagrody ufundowane przez Tramwaje Śląskie S.A. Z laureatem z poprzedniego numeru skontaktujemy się osobiście.

Odpowiedzi prosimy nadsyłać do 15 kwietnia na adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów lub na adres: biuro@agencjamedial.pl

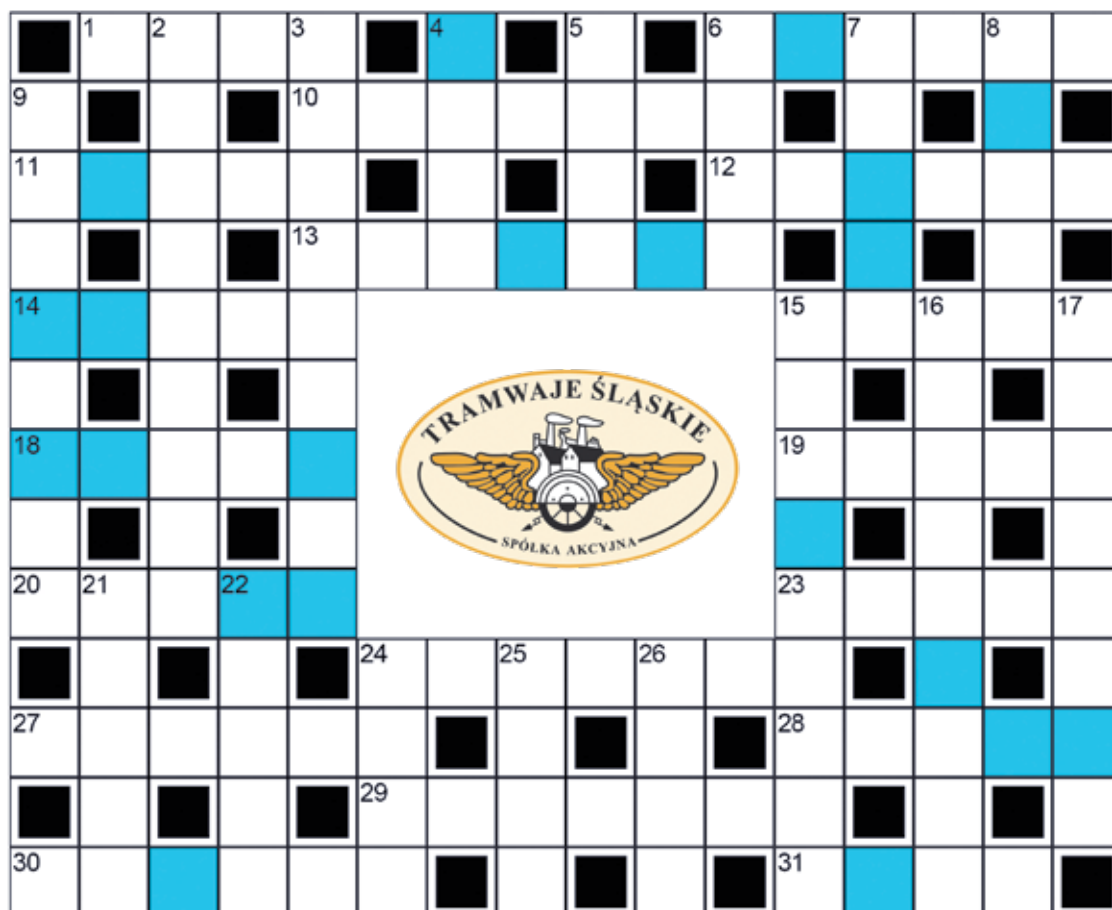
Oslo, Norwegia

Gdzie wykonano to zdjęcie?
Należy podać kraj i miasto

Zdjęcie ze zbiorów pana Jakuba z Bytomia

Krzyżówka panoramiczna

Litery w kolorowych kratkach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 kwietnia na adres wydawcy rozlosujemy nagrody rzeczowe. Z laureatem z poprzedniego numeru skontaktujemy się osobiście.

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów.
Rozwiązania można przysłać pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl).
Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.

POZIOMO:

- 1) kawiarnia dla Francuza.
- 6) kosmetyk do golenia.
- 10) przedświek kościoła.
- 11) bezwonny tłuszcz kuchenny.
- 12) tłum, ciżba.
- 13) np. adwokat.
- 14) mieszkanie.
- 15) śpiewający kuzyn wróbla.
- 18) szop ..., ssak.
- 19) kurka lub gaska.
- 20) obrady radnych.
- 23) naród.
- 24) możliwość dotarcia do czegoś.
- 27) rodzaj baru.
- 28) brzeg panamy.
- 29) enigma.
- 30) przeszkoda.
- 31) żerdź.

PIONOWO:

- 2) język urzędowy RPA.
- 3) wybuch bomby.
- 4) reprimenda.
- 5) dawny wschodni władca.
- 6) Lady ..., zespół muz.
- 7) jesienny kwiat.
- 8) szklana osłona na lampę.
- 9) pijak.
- 15) zatracił normy moralne.
- 16) lekarz z ZUS-u.
- 17) sonet Mickiewicza jak wieczorne pożegnanie.
- 21) tarcza Zeusa.
- 22) dawny kram z mięsem.
- 24) porcja leku.
- 25) rodzaj gimnastyki.
- 26) drzewo z flagi Libanu.